

A Comprehensive History of the
Armenian Cilicia

In Six volumes

Volume 5

By
Edic Baghdasarian

Armenian Research Center

ISBN: 978-1-990573-23-1

www.Edic-Baghdasarian.com

Toronto –2024- Canada

Թումիլի քերդ

Էդիկ Բաղդասարյան

**Հայկական Կիլիկիայի
Ամբողջական պատմություն**

Վեց հատորով
Հատոր 5

Հայկական Ուսումնասիրությունների Կենտրոն

Էդիկ Բաղդասարյան

**Հայկական Կիլիկիայի
Ամբողջական պատմություն**

Վեց Հատորով

Հատոր 5

Հայկական Ուսումնասիրությունների Կենտրոն

ISBN: 978-1-990573-23-1

Տորոնտո – 2024 - Կանադա

Բովանդակություն

Ճարտարապետություն	5
Նկարչություն	9
Մանրանկարչություն	36
Կիրառական արվեստ	47
Դեկորատիվ կիրառական արվեստի նմուշները Կիլիկիո կաթողիկոսական թանգարանում	62
Երաժշտություն	64
Պատմական ակնարկ Կիլիկիա երգի ստեղծմանը	72
Թատրոն	75
Հայ թատերական կյանքը Կիլիկիայում՝ ֆրանսիական գրավման օրերին	87
Կիլիկիայի հայկական բանահյուսությունը	98
Հայերեն Լեզուն	122
Հայերենի Բարբառները	128
Կիլիկիայի բարբառ	132
Հաճնոյ բարբառը եւ անոր յատկանիշները	146
Ներածական	146
Հաճնոյ բարբառի իւրայատկութիւնները	150
Հնչիւնական փոփոխութիւն	151
Ձայնաւորներ	151
Բաղաձայններ	153
Գոյականներու հոլովումը	155
Բայերու խոնարհումը	155
Սահմանական եղանակ	156

Ածանցումներու օրինակներ.....	160
Յոզնակիի կազմութիւն	160
Հաճնոյ լեզուով շարթուան օրերը.....	161
Ժամանակ ցոյց տուող բառեր	161
Հաճնոյ բարբառով երկու խօսակցութիւն	162
Սվեդիայի բարբառ (Մուսա լեռ)	164
Նմուշներ Սվեդիայի բարբառից	178
Բեյլանի բարբառի տեղը կիլիկիայի և Անտիոքի բարբառախ. մեջ	239
Կիլիկիայի հայերի տարազը	257
Հայկական Տարազ.....	257
Հատվածներ Ուրֆայի ժողովրդագրութ. և բանահյուսութիւնից ..	272
Հայկական Հարսանիքն Օսմանյան Կայսրութիւնում	316
Կիլիկիայի վանական համալիրներ	320
Ֆրանսիական փոստը Կիլիկիայում	342
Առաջին ֆրանսիական օկուպացիա	342
Բրիտանական շրջան	344
Երկրորդ ֆրանսիական օկուպացիա	344
Հայոց եկեղեցին և նրա պայքարը.....	349
ապագային աղանդների դեմ	349
Հայկական Մյուս Զրիստոնեական Համայնքները	379
Ովքե՞ր են Եհովայի Վկաները.....	379
Վերջաբան	385
Վերջ հինգերորդ հատորի	393